

דף לימוד – הלכות ומושגי חג הפסח

כיתות ב-ג

בדיקת חמץ וביעורו

1. בליל י"ד בניסן (לילה לפני ליל הסדר השנה – יום חמישי בלילה), לאחר שסיימנו את כל הנקיונות לפסח, עושים בדיקת חמץ.
2. את בדיקת החמץ עושים לאור הנר. אם חוששים משריפה או מריח עשן - אפשר גם בפנס חשמלי.
3. נוהגים שאמא והילדים מחביאים בבית 10 חתיכות חמץ קטנות, (עטופות היטב, כדי שהחמץ לא יתפורר), כדי שאבא אכן ימצא חמץ בבית ויבער אותו.
4. לאחר בדיקת החמץ, מותר להשאיר חמץ בפינה קטנה בבית, כדי לאכול שם חמץ עד למחרת בבוקר.
5. "ביעור חמץ" – ביום שאחרי בדיקת חמץ (השנה – יום שישי), שורפים את החמץ שנשאר, (ואת חתיכות החמץ שאבא מצא בבדיקת חמץ).

חמץ ומצה

1. כאשר יצאו אבותינו ממצרים, הקב"ה גאל אותם מהר, והלחם שהם אפו לא הספיק לתפוח. לזכר זה אנו לא אוכלים בפסח חמץ, אלא רק מצות.
2. "חמץ" - מאכל שעשוי מקמח חיטה ומים, ולא נאפה במהירות [תוך 18 דקות], ובזהירות שלא יתערבב בתוכו חמץ.
לדוגמא: לחם, פיתה, בייגלה, קרקרים, אטריות, וופל רגיל, שקדי מרק רגילים – עשויים מקמח ומים. על חמץ מברכים לפני האכילה "המוציא" (על לחם) או "מזונות".
3. "מצה" – תערובת של קמח חיטה ומים, שנאפתה בתוך 18 דקות, ולא הספיקה לתפוח. על מצה בפסח מברכים – "המוציא לחם מן הארץ".

4. **"לא כשר לפסח"** – דברים שייתכן שמעורב בהם חמץ. לדוגמא: קורנפלקס – מעורבב בתוכו קמח חיטה. מטרנה לא כשרה לפסח – מעורבב בה עמילן – חומר המופק מחיטה.
5. **"כשר לפסח"** – מצרכים שאין בהם קמח חיטה. לדוגמא: עוגה כשרה לפסח – עשויה מקמח תפוחי אדמה; ממרחים, מוצרי חלב וסלטים כשרים לפסח – נזהרו שלא ייפול לתוכם קמח חיטה או חמץ.

יום טוב וחול המועד

1. **"יום טוב"** - היום הראשון והיום האחרון של פסח הם ימי "יום טוב" ולא עושים בהם מלאכה – בדומה לשבת. אם יום זה אינו בשבת [השנה – היום האחרון של פסח] - מותר להעביר אש מאש קיימת, ולבשל לצורך החג.
2. **"חול המועד"** - הימים האמצעיים בפסח הם ימי "חול המועד", ומותר לעשות בהם מלאכה לצורך החג או למנוע הפסד בתנאים מסויימים.
3. **"שביעי של פסח"** - כ"א בניסן, היום השביעי והאחרון של חג הפסח. ביום זה אירע נס קריעת ים סוף בו טבעו המצריים בים. בתפילת שחרית - אומרים את שירת הים בחגיגות ומוסיפים עליה פסוקים ופיוטים. יום זה הוא "יום טוב".